

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady w sprawie roli pracy z młodzieżą we wspieraniu rozwijania podstawowych umiejętności życiowych młodych ludzi, które ułatwiają im pomyślne wchodzenie w dorosłość, aktywne obywatelstwo i życie zawodowe

(2017/C 189/06)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PAMIĘTAJĄC O

1. Politycznym kontekście przedmiotowego zagadnienia, przedstawionym w załączniku I do niniejszych konkluzji,

PRZYRNAJE, ŻE

2. Unia Europejska stoi wobec istotnych wyzwań gospodarczych i społecznych – częściowo związanych z rosnącą migracją – w następstwie kryzysu finansowego i gospodarczego.
3. Zmiany te stanowią szczególnie wyzwania dla wartości demokratycznych, spójności społecznej, perspektyw zatrudnienia i życia zawodowego, jak również włączenia i dobrostanu młodych ludzi, w szczególności podatnych na zagrożenia i o mniejszych szansach.
4. Wzmocnienie wśród młodych ludzi koncepcji aktywnego obywatelstwa, związanych z nim praw i obowiązków, uznanie tej koncepcji i poszanowanie wartości demokratycznych, różnorodności kulturowej, gwarancji wolności słowa i wyznania – poprzez nabywanie przez nich niezbędnych umiejętności życiowych ⁽¹⁾ – ma kluczowe znaczenie, jeśli wyzwania te mają zostać pomyślnie podjęte.
5. Rozwijanie umiejętności życiowych ma równe znaczenie nie tylko w perspektywie radzenia sobie z kosztami gospodarczymi, politycznymi, społecznymi i ludzkimi wynikającymi z bezrobocia młodzieży, ale również pomaga młodym ludziom w decydowaniu o swojej przyszłości i kształtowaniu jej poprzez dobrej jakości zatrudnienie, włączenie społeczne i aktywne obywatelstwo.

UWZGLĘDNIAJĄC

6. Rezolucję Rady w sprawie Nowego programu na rzecz umiejętności dla konkurencyjnej Europy sprzyjającej włączeniu społecznemu ⁽²⁾, a w szczególności uznanie w niej, że „ważne jest, aby wyjść poza obecne potrzeby rynku pracy i koncentrować się również na tych aspektach kształcenia i szkolenia, które są w stanie pobudzać innowacje, przedsiębiorczość i kreatywność, kształtować sektory, tworzyć miejsca pracy i nowe rynki, wzmacniać pozycję obywateli (w tym osób z najsłabszych grup społecznych), wzbogacać życie demokratyczne oraz doskonalić zaangażowanych, utalentowanych i aktywnych obywateli”.
7. Przegląd zalecenia w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽³⁾ stanowiący okazję do zastosowania podejścia integracyjnego do rozwijania kompetencji, które mogą pomagać młodym ludziom i ułatwiać im pomyślne wchodzenie w dorosłość, aktywne obywatelstwo i życie zawodowe. Obecne europejskie ramy kompetencji kluczowych odnoszą się już, choć z zastosowaniem innej terminologii, do wielu umiejętności życiowych określonych w niniejszych konkluzjach Rady.

⁽¹⁾ Definicję umiejętności życiowych w rozumieniu niniejszych konkluzji Rady można znaleźć w pkt 10–12 i w załączniku II.

⁽²⁾ Rezolucja Rady w sprawie Nowego programu na rzecz umiejętności dla konkurencyjnej Europy sprzyjającej włączeniu społecznemu (Dz.U. C 467 z 15.12.2016, s. 1).

⁽³⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10).

PODKREŚLA, ŻE

8. Choć wiele jest aspektów związanych ze stawianiem czoła wyzwaniom stwarzanym przez bezrobocie młodzieży i wynikającą z niego destabilizację społeczną i alienację polityczną, sektor młodzieży, poprzez skuteczną pracę z młodzieżą, ma do odegrania rolę w umożliwianiu młodym ludziom nabywania i rozwijania umiejętności życiowych, które pomagają im zmaksymalizować swój potencjał i wspierają w osiągnięciu i utrzymaniu satysfakcjonującego i owocnego życia osobistego, społecznego i zawodowego. Takie umiejętności życiowe mogą również pomóc w zapobieganiu marginalizacji oraz przeciwdziałaniu propagandzie, retoryce i zachowaniom, mogącym mieć związek z radykalizacją, która z kolei może prowadzić do brutalnego ekstremizmu.

UZNAJE, ŻE

9. O ile praca z młodzieżą może oznaczać szeroki wachlarz środków, projektów, programów, działań i inicjatyw proponowanych przez różne podmioty w różnorodnym otoczeniu, cechą szczególną charakteryzującą prowadzenie pracy z młodzieżą jest ukierunkowanie na rozwój osobisty i społeczny młodych ludzi.
10. Skuteczna praca z młodzieżą może przynosić pozytywne skutki dla młodych ludzi poprzez
- rozwijanie ich kompetencji i wspieranie tym samym ich rozwoju osobistego,
 - promowanie pozytywnych społecznych wartości, zachowań i postaw, zwłaszcza w kontekście relacji z innymi, i zachęcanie do nich,
 - rozwijanie ich zdolności i potencjału w zakresie kreatywności i innowacyjności, które umożliwią im pomyślny udział w życiu zawodowym,
 - promowanie wartości demokratycznych, a tym samym wzmocnienie aktywnego obywatelstwa i uczestnictwa w życiu demokratycznym.
11. Umiejętności życiowe to pozytywne i afirmacyjne zachowania ukierunkowane na rozwiązywanie problemów, stosowane w sposób właściwy i odpowiedzialny w życiu codziennym – w domu, w sieci, w społeczności, w placówkach edukacyjnych/szkoleniowych oraz w miejscu pracy. Jest to zestaw umiejętności osobistych i społecznych nabywanych poprzez kształcenie i szkolenie, pracę z młodzieżą oraz uczenie się pozaformalne i nieformalne, który może być wykorzystywany w radzeniu sobie z problemami, zagadnieniami i trudnościami spotykanymi powszechnie w codziennym życiu.

ZGADZA SIĘ, ŻE

12. Umiejętności życiowe są ważne dla wszystkich młodych ludzi, ale szczególne znaczenie mają dla młodych ludzi podatnych na zagrożenia i młodzieży o mniejszych szansach, a także dla ich potrzeb w zakresie zatrudnienia, włączenia społecznego i uczestnictwa w życiu demokratycznym.
13. Promowanie nabywania i rozwijania przez młodych ludzi umiejętności życiowych oraz ich dostarczania młodym ludziom może być integralną częścią polityki młodzieżowej zarówno na szczeblu europejskim, jak i na szczeblu państw członkowskich.

ODNOTOWUJE, ŻE

14. W załączniku II przedstawiono kompendium umiejętności życiowych ze wskazaniem szeregu atrybutów. Kompendium to nie ma charakteru nakazowego ani wyłącznego i ukazuje te umiejętności życiowe, które praca z młodzieżą może najlepiej propagować i które może pomagać młodym ludziom nabywać⁽¹⁾.
15. Umiejętności życiowe, zgodnie z definicją zawartą w załączniku II, zmieniają się i to do państw członkowskich i odpowiednich interesariuszy europejskich, krajowych i lokalnych należy określenie, w jaki sposób umiejętności życiowe uszeregować priorytetowo, przedstawiać i promować.

Z POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY

16. Wspierały wkład pracy z młodzieżą w rozwijanie umiejętności życiowych młodych ludzi w ramach polityk na rzecz młodzieży i w ramach środków ukierunkowanych na pomoc młodym ludziom.
17. Upowszechniały i promowały wśród podmiotów prowadzących pracę z młodzieżą narzędzia, metody i praktyki szkoleniowe – zwłaszcza opracowywane przez pracujących z młodzieżą – które mogą wspierać młodych ludzi w nabywaniu umiejętności życiowych.

⁽¹⁾ Do celów niniejszych konkluzji Rady pod pojęciem podmiotów prowadzących pracę z młodzieżą rozumie się wszelkie organizacje, agencje i inne organy – zarówno korzystające z pomocy państwa, jak i działające na zasadzie wolontariatu – które zapewniają oparte na pracy z młodzieżą programy, projekty, inicjatywy i działania skierowane do młodych ludzi.

18. Dalej wspierały kształcenie, szkolenie i wzajemne uczenie się podmiotów prowadzących pracę z młodzieżą, aby wzmocnić ich zdolności w zakresie wspierania młodych ludzi w nabywaniu umiejętności życiowych.
19. W stosownych przypadkach uznawały i walidowały programy kształcenia i szkolenia wzmocniające zdolności osób pracujących z młodzieżą, zarówno profesjonalistów, jak i wolontariuszy, oraz liderów grup młodzieżowych w zakresie sprawnego posługiwania się narzędziami, metodami i praktykami szkoleniowymi, które będą młodym ludziom pomagały w identyfikowaniu, nabywaniu i rozwijaniu umiejętności życiowych, z wykorzystaniem narzędzi i metod oceny i samooceny.
20. Promowały i wzmocniały wśród młodych ludzi wolontariat, który może ułatwiać im nabywanie umiejętności życiowych i przyczyniać się do ich udziału wraz z podmiotami prowadzącymi pracę z młodzieżą w projektach i inicjatywach w zakresie pracy z młodzieżą.

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH UPRAWNIENÍ

21. Promowały i stwarzały możliwości w zakresie partnerskiego i wzajemnego uczenia się, projekty i inicjatywy skierowane do podmiotów prowadzących pracę z młodzieżą i służące dzieleniu się wiedzą, narzędziami i doświadczeniem w propagowaniu i rozwijaniu umiejętności życiowych młodych ludzi.
22. Rozważyły, które umiejętności życiowe nabywane przez młodych ludzi poprzez pracę z młodzieżą, i w jaki sposób, mogą zostać zidentyfikowane i udokumentowane, aby ułatwić ocenę i certyfikację za pomocą mechanizmów walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego⁽¹⁾.
23. Maksymalizowały wykorzystanie programu Erasmus+ i innych unijnych programów finansowania służących wspieraniu praktyki pracy z młodzieżą sprzyjającej nabywaniu umiejętności życiowych przez młodych ludzi i ich i rozwijaniu.
24. Wzmocniały dialog między dziedziną pracy z młodzieżą, polityki młodzieżowej i badań nad młodzieżą oraz koordynację między szczeblami lokalnym, krajowym i europejskim, ułatwiając tym samym tworzenie sieci, współpracę, partnerskie uczenie się i wymianę w zakresie promowania i rozwoju umiejętności życiowych wśród młodych ludzi.
25. Identyfikowały, wspierały i upowszechniały istniejące i innowacyjne narzędzia, metody i praktyki, które sprzyjają umiejętnościom życiowym w ramach różnych form pracy z młodzieżą.
26. Promowały i wspierały partnerstwa i inicjatywy międzysektorowe, w szczególności między podmiotami prowadzącymi pracę z młodzieżą, instytucjami kształcenia i szkolenia, służbami zatrudnienia oraz partnerami społecznymi, pomagającymi młodym ludziom w nabywaniu i rozwijaniu umiejętności życiowych.

WZYWA KOMISJĘ EUROPEJSKĄ, BY

27. Przyczyniała się do budowania wiedzy na temat umiejętności życiowych, których nabywaniu sprzyja i które rozwija praca z młodzieżą, i wspierała państwa członkowskie w promowaniu budowania zdolności i rozwoju zawodowego osób pracujących z młodzieżą.
28. Promowała pracę z młodzieżą jako integralną część Nowego programu na rzecz umiejętności, która przynosi programowi wartość dodaną, jak i uzupełnia i wspiera wszystkie jego aspekty.
29. Promowała i wspierała podejście międzysektorowe w zakresie pomagania młodym ludziom w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji, które są niezbędne, by ułatwić im pomyślne wchodzenie w dorosłość, aktywne obywatelstwo i życie zawodowe.
30. Zapewniła, by niniejsze konkluzje Rady stanowiły wkład w przegląd zalecenia w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie z myślą o ich wzmocnieniu i uspołnieniu z wymiarem umiejętności życiowych europejskich ram kompetencji kluczowych.

⁽¹⁾ Zalecenie Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego (Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1).

ZAŁĄCZNIK I

Kontekst polityczny

- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie – Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.
- Zalecenie Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego – Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.
- Zalecenie Rady w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych – Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1.
- Konkluzje Rady w sprawie wpływu dobrej jakościowo pracy z młodzieżą na rozwój, dobrostan i włączenie społeczne młodych ludzi – Dz.U. C 168 z 14.6.2013, s. 5.
- Konkluzje Rady w sprawie maksymalizowania potencjału polityki młodzieżowej na rzecz realizacji celów strategii „Europa 2020” – Dz.U. C 224 z 3.8.2013, s. 2.
- Konkluzje Rady w sprawie większego włączenia społecznego młodzieży niepracującej, niekształcącej się ani nieszkolącej – Dz.U. C 30 z 1.2.2014, s. 5.
- Konkluzje Rady w sprawie promowania przedsiębiorczości młodzieży z myślą o włączeniu społecznym młodych ludzi – Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 18.
- Konkluzje Rady w sprawie wzmacniania pracy z młodzieżą w celu tworzenia spójnych społeczeństw – Dz.U. C 170 z 23.5.2015, s. 2.
- Rezolucja Rady w sprawie zachęcania młodych ludzi do politycznego angażowania się w demokratyczne życie Europy – Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 10.
- Wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z 2015 r. realizacji odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) – Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 17.
- Konkluzje Rady w sprawie roli wolontariatu sportowego w propagowaniu aktywności obywatelskiej – Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 24.
- Konkluzje Rady w sprawie maksymalizowania roli sportu powszechnego w rozwijaniu umiejętności przekrojowych, zwłaszcza wśród młodzieży – Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 8.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowany „Nowy europejski program na rzecz umiejętności. Wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (2016).
- Rezolucja Rady w sprawie Nowego programu na rzecz umiejętności dla konkurencyjnej Europy sprzyjającej włączeniu społecznemu – Dz.U. C 467 z 15.12.2016, s. 1.
- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie zapobiegania radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu – Dz.U. C 467 z 15.12.2016, s. 3.

Analizy, sprawozdania grup ekspertów i oświadczenia

- Praca z młodymi ludźmi: wartość pracy z młodzieżą w Unii Europejskiej (2014).
- Rozwój kreatywności i potencjału innowacyjnego młodych ludzi poprzez uczenie się pozaformalne w sposób sprzyjający zatrudnieniu (2014).
- Dobra jakościowo praca z młodzieżą – wspólne ramy dla dalszego rozwoju pracy z młodzieżą (2015).
- Wkład pracy z młodzieżą w stawianie czoła wyzwaniom stojącym przed młodymi ludźmi, takim jak w szczególności przechodzenie od kształcenia do zatrudnienia (2015).
- Deklaracja pierwszej Europejskiej Konwencji w sprawie Pracy z Młodzieżą (2010).
- Sprawozdanie i deklaracja drugiej Europejskiej Konwencji w sprawie Pracy z Młodzieżą (2015).

ZAŁĄCZNIK II ⁽¹⁾

Kompendium umiejętności życiowych i ich właściwości			
Interpersonalne	Komunikacyjne	Kognitywne	Osobowościowe
Przywództwo, rozwiązywanie konfliktów, planowanie i organizacja, praca zespołowa, negocjacje, świadomość międzykulturowa.	Wyrażanie (i słuchanie) poglądów i opinii, dyskusja i debata, umiejętności cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów, prezentacja, rzecznictwo.	Myślenie krytyczne, uzasadniona analiza, myślenie twórcze, rozwiązywanie problemów, podejmowanie decyzji, interpretacja, osąd.	Pewność siebie, poczucie własnej wartości, odporność, niezależność, inicjatywa, empatia.
<p>Takie umiejętności życiowe mają charakter:</p> <p>holistyczny – dążą do rozwoju całej osoby i pomagają jej osiągnąć pozytywną samorealizację zarówno jako jednostce, jak i części społeczeństwa.</p> <p>wartości samej w sobie – dają młodym ludziom pozytywne i ubogacające doświadczenia edukacyjne będące wsparciem w ich rozwoju.</p> <p>wzajemnie się dopełniający i wzmacniający – wspierają uczenie się i rozwój młodych ludzi w ramach kształcenia i szkolenia, rodziny, społeczności, życia obywatelskiego i społecznego oraz w miejscu pracy.</p> <p>przekrojowy i międzysektorowy – niezależnie od kontekstu, czy to w obszarze edukacji, w miejscu pracy, w społeczności lub w realizacji działań kulturalnych, społecznych lub politycznych, nabyte umiejętności mają natychmiastowe znaczenie i zastosowanie.</p> <p>upodmiotowiający i uaktywniający – pozwalają na konstruktywne prezentowanie przez młodych ludzi – w życiu osobistym, obywatelskim, kulturalnym i zawodowym – talentów, możliwości i zdolności, jak również zachowań i postaw.</p>			

⁽¹⁾ Kompendium umiejętności życiowych zawiera niektóre z najczęściej wymienianych umiejętności i kompetencji, o których mowa w literaturze międzynarodowej, a w szczególności w wymienionych w załączniku I analizach i sprawozdaniach grup ekspertów.